

Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et Justitiæ, Sive Decisivi Discursus

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque omnibus in utroque Foro ...

Pars Prima. De Ivrisdictione Et Foro Competenti. Pars Secunda. De Præeinentiis & Præcedentiis

Luca, Giovanni Battista de

Coloniae Agrippinae, 1691

Disc. XXXI. Mediolanen. interdicti. De jurisdictione Ordinarii in Regulares exercentes in eorum Ecclesiis functiones Pontificales, & quæ non nisi ad Episcopum, vel ab eo deputandum spectare debent, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74087](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74087)

chiepiscopo, & Capitulo prodiit resolutum, Tum quia ubi etiam Ecclesia esset Regularis, attamen cum hujusmodi solemnitas sit de Pontificalibus, ac celebratio fiat occasione processionis Capituli & cleri secularis, Vices Episcopi absentis, impediti, vel celebrare nolentis, supplendæ sunt, non à Superiore, seu Prælo Regulari, sed à prima Dignitate, seu digniori Canonico Capituli, ut declaratum per eandem Sac. Rituum Congregationem in una Firmana de anno 1603, occasione missæ, quæ celebratur in processione rogationum, testantur Novar. & Lezzana, de quibus Barbof. in Summa Apostolicarum decisionum verbo Episcopus quoad Regulares collectan. 297. num. 2. qui casus est fortior, quia processio rogationum non solet esse functio Pontificalis, neque illam missam Episcopus pontificaliter celebrare solet, ut in præsentia quando agitur de supplendo vices Episcopi, quod incongruum est fieri per Regularem, sed faciendum est per digniorem personam Capituli unum, & idem corpus cum Episcopo constituentis.

Clarius verò, quia tractabatur de Ecclesia merè seculari, in suo antiquo & collativo statu, adhuc continuante, ejus solum præcarium usum Regulares habebant, eodem modo quo ut supra in Fanen. dictum fuit, unde propterea cessabant omnia, quæ in proposito habentur de prærogativa Prælatorum Regularium in solemnitatibus, & functionibus, quæ in eorum Ecclesiis Regularibus fiunt, Cum hæc non esset talis, tum ex clara voluntate Archiepiscopi concedentis, à subsequuta observantia comprobata, Tum etiam ex defectu potestatis, quia nec volens Archiepiscopus, potuisset absque forma extravag. Ambrosæ, vel saltem absque consensu Capituli, & solemnitatibus de jure communi requisitis, hujusmodi status transmutationem facere ut supra.

MEDIOLANEN.
INTERDICTI

PRO

ARCHIEPISCOPO SEU
EJUS CURIA,

CUM

PP. CASSINENSIBUS S. PETRI
INGLUSSIAE.

Casus resolutus per Sac. Congregationem Rituum
contra Curiam Archiepiscopalem.

De jurisdictione Ordinarii in Regulares exercentes in eorum Ecclesiis functiones Pontificales, & quæ non nisi ad Episcopum, vel ab eo deputandum spectare debent, Et an possit propterea Episcopus eos punire eorumque Ecclesiam Ecclesiastico interdicto subijcere.

Et quando Abbates & Prælati Regulares Pontificalium usum habentes, possint in eorum Ecclesiis baldachinum erigere, ac pontificali more celebrare.

SUMMARIUM.

¹ **F** Acti series.
² Abbates Regulares, quando possint baldachi-

- num erigere & pontificaliter celebrare & nu. 9.
- ³ Datur facultas Episcopo puniendi Regulares turbantes ejus jurisdictionem.
- ⁴ Funus Principis vel gerentis ejus supremas vices spectat ad Episcopum, & est functio pontificalis.
- ⁵ Ceremoniale attendendum est pro lege.
- ⁶ Quæ liceant Regularibus in eorum ambitu alias illicita, Et ad quem spectet jus faciendi exequias super cadavere quod sepelitur in Ecclesia Regularium.
- ⁷ De ratione ob quam Regularibus non licet in propria Ecclesia predicare vel sacramenta ministrare sine licentia Episcopi.
- ⁸ An Regulares habentes privilegium speciale ne possint ab Ordinario censuris affici, gaudeant hoc privilegium casibus, in quibus ei subjacent.
- ⁹ Declaratur conclusiva de qua num. 2.
- ¹⁰ Quando inferior certioravit superiorem, an possit procedere in causa.
- ¹¹ Arrestata non committuntur in causa diversa.

DISC. XXXI.

UM in Civitate Mediolanen. sequuta esset mors Cardinalis Trivultii, qui raro exemplo tunc, licet provisionaliter, & pro interim, quamvis concivis, munus Gubernatoris illius Civitatis, & Status gerebat, atque, vel ex propria electione, vel quia ibi majorum sepulchrum haberet, sepeliendus esset in Ecclesia Regulari Sancti Petri Inglussiatæ PP. Cassinensium; Princeps autem Trivultius ejus filius ex legitima uxore ante clericatum susceptus, cuperet funus, ut par erat, à quodam Episcopo benevolo, qui in eadem Civitate reperiebatur, cum interventu quorundam aliorum Prælatorum secularium, usum pontificalium habentium, pontificaliter celebrari, proindeque Archiepiscopum requiri curasset pro concessione licentiæ, tam dicto Episcopo quam aliis Prælatibus pontificalia exercendi, Archiepiscopus verò denegasset, ex eo quod hujusmodi functionem peragere intendebat per se ipsum. Hinc Trivultius curavit functionem peragi pontificaliter per dictæ Ecclesiæ Abbatem cum interventu quatuor aliorum Abbatum titularium ibidem residentium, pontificalium etiam usum habentium, de quo habita notitia per Vicarium Generalem, hic inhibuit ne sub Ecclesiastici interdicti aliisque comminatis pœnis hujusmodi functionem peragere auderent, cumque eo spreto ad ulteriora processum fuisset, Archiepiscopus, vel idem Vicarius de his certioravit Sac. Congregationem Rituum, cujus tamen responso non expectato, ad interdicti indictionem processum fuit, à quo interposita per dictos Patres appellacione, & habitu recursum ad eandem Congregationem, ibique assumpta disputatione super hujusmodi interdicti validitate.

Scribentes pro Cassinensibus, præcipuum invaliditatis constituebant fundamentum in facultate quam ipsi habebant, prius generaliter & indefinite, nunc autem ad tres vices seu festivitates cujuslibet anni restricta per decretum ejusdem Congregationis Rituum de anno 1628. erigendi baldachinum, ac pontificaliter celebrandi, & qua facultate licite uti potuisse dicebant in ista functione, quam cum nimia prolixitate probare conabantur sub nomine festivitatum venire,

Scribens

Scribens pro Archiepiscopo dicebam, duplicem contraventionem ex parte hujusmodi Religiosorum in proposito considerari, unam nempe de decreto prædicto, erigendo baldachinum & pontificaliter celebrando extra occasionem festivitatum; Alteram verò sibi arrogando prærogativas Episcopales, atque in spreto manifestum præcepti eis injuncti, etiam armata manu, & cum aliquo scandalo faciendi eas functiones merè pontificales, quæ soli Dicecesano incumbunt.

Quicquid autem esset de prima specie, de qua potius ad ipsam Congregationem, cujus Majestas lædi dicitur per contraventionem ejus decreti, puniatio spectabat; Sive ad ipsam tanquam legislatorem incumberebat interpretari, an sub nomine festivitatum denotantium solemnitatem, seu latitiam, venire possent, nec ne funera, quæ lætum, & tristitiam continent, quod satis improbabile videbatur.

Ob secundam speciem contraventionis, bene ad interdicitum processum fuerat ex dispositione *rex. in c. cum & plantare §. final. de privilegii*, ubi ad litteram disponitur, quod cum Religiosi indulta sibi à Sede Apostolica privilegia exercentes, contra Episcopalem auctoritatem multa præsumant, quæ & scandalum, & grave pariant periculum animarum, propterea datur Episcopis facultas eos puniendi, eorumque Ecclesias interdicto subjiciendi.

Quod autem jura Episcopalia turbata seu arrogata in proposito essent, videbatur indubitatum, dum agebatur de funere personæ, quæ dupliciter Magni Principis figuram faciebat, ob dignitatem scilicet Cardinalitiam, Ac etiam quia supremas Regis vices gerebat, ob quam secundam circumstantiam funus Ritu Regio, cum Catafalco & assistentia Senatus, ac totius Civitatis & exercitus celebratum fuit; Ideoque tanquam functio pontificalis ex majoribus primæ classis in funere Principis, per Episcopum facienda erat, ita disponente ceremoniali *lib. 2. cap. 11. in rubr. de missa pro defunctis*; Quod ceremoniale in his materiis facere legem, ac pro lege servandum esse sæpius firmavit Rota præsertim in *Brixien. iurificationis 16. Martii 1626. Remboldo Calaritano primatus 14. Junii; & 10. decembris 1638. Ghislerio decis. 60. & 92. par. 3. rec. Mediolanen. sustentationis libri 26. Junii 1647. eodem dec. 102. par. 10. rec.*

Quemadmodum enim si hic Abbas, vel alter Prælati habens usum Pontificalium, se ingessisset non requisito, & multò magis spreto Dicecesano, in gerendo functiones pontificales juxta ceremoniale ad loci Episcopum spectantes, utputà in faciendi processionem Corporis Christi, in pontificaliter celebrando in majori Civitatis solemnitate alicujus Sancti Primarii tutelaris, sive in adventu Principis, cum similibus, absque dubio Episcopalem auctoritatem læsisse diceretur, atque ea quæ Episcopo incumbunt usurpasse, ita in præsentis, cum absolutum videretur, hujusmodi functionem, ex facti circumstantiis esse de primariis merè pontificalibus.

Et quamvis per scribentes pro altera parte replicaretur id procedere posse, quando dictus Abbas, alique sibi assistentes pontificalia exercuissent per Civitatem, & loca Dicecesano subjèta, secus autem in propria Ecclesia exempta, in qua habent in facultatibus pontificalia exercendi, aliaque gerendi, animarum curam, & sacramentorum administrationem non concernentia, Dicecesani loci licentià minimè requisitâ, unde propterea eas pro-

cessiones quas Regulares per Civitatem, vel parochiam absque Ordinarii vel Parochi licentiâ facere non possent, licet faciant per Ecclesiam vel claustra tanquam in loco exempto, qui licet sit in dicecesi, non tamen est de ea, seu in proprio territorio.

Atque descendendo magis ad specialia, plures darent declarationes ejusdem Sac. Congregationis in materia funerum & exequiarum, quod licet hoc sit jus parochiale, atque ad Parochum pertineat funus associari, aliasque functiones jurisdictionaliter exercere, Hoc tamen intelligitur donec cadaver vel funus est intrâ limites parochiæ, sive etiam extrâ per loca subjèta Dicecesano, & donec ingreditur Ecclesiam Regularem, in qua cadaver sepeliri debeat vel exequiæ celebrari, tunc enim jurisdictionis Parochi cessat, atque ad Prælatum Regularem, vel alium ab eo deputandum tanquam in loco suæ jurisdictionis hujusmodi functionem peragere pertinet, Ideoque inferebant nullam Dicecesani jurisdictionem turbatam esse, nec aliquid gestum in ejus territorio, sed fecisse propriæ domi, id quod ex Apostolicis indultis eis facere concessum est, atque hoc erat fortius objectum, quod aliquibus ex Congregationis PP. magnam inferebat difficultatem.

Nihilominus, cum sensu etiam veritatis, satis leve fundamentum mihi videbatur, quia punctus non erat in localitate, & sic in simplici exercitio pontificalium in propria Ecclesia occasione celebrandi aliqua ejusdem Ecclesiæ solemnitas, Sed erat in persona defuncti, cum qua peracta fuerant functiones, non nisi ad loci Pontificem, & Dicecesanum pertinentes, Et sic in loco quidem exempto, sed in persona subdita, & in re, non ad Regulares, sed ad loci Ordinarium pertinente, Unde quemadmodum in eisdem Ecclesiis quantumvis exemptis, non licet Regularibus verbum Dei prædicare populo, neque sacramentum penitentia ministrare, seu alia ad loci Ordinarium, vel Parochum pertinentia facere, non ratione loci, in quo fiant, cum ille sit exemptus, & non de dicecesi, sed ratione personarum, cum quibus fiunt, ita à pari.

Institabant etiam fortiter super istorum Regularium omnimoda exemptione, cum specialibus privilegiis, ne possint per locorum Ordinarios censuris innodari, eorumque Ecclesiæ interdicto subjici, sed ex iisdem quæ deducta habentur in *Messanen. hoc eodem titulo disc. 29.* dicebam pariter hoc fundamentum esse satis leve, quia ob offensam ejusdem Dicecesani jurisdictionem, & Dignitatem, quantumvis exempti de ejus jurisdictione effecti erant; Et quamvis in solis terminis juris communis dubitari posset, an tantibus specialibus privilegiis circa censuras, posset Ordinarius eas exercere, etiam in casibus, in quibus cessante exemptione subjacent Dicecesani jurisdictioni, Nihilominus ex Concilio Tridentino, juxta veriore opinionem, rejecta contraria suspecta Moralium, hujusmodi difficultas cessat ex auctoritatibus, & declarationibus Sac. Conc. Trid. de quibus in *disc. a Messanen. disc. 29.*

Et quod Sedis Apostolicæ intentio fuerit concedendi istis Prælatibus Regularibus honorificum usum pontificalium, moderatè tamen, ita ut non omninò pontificaliter celebrare dicerentur, neque ea peragere, quæ Episcopis conceduntur, probari dicebam ex ejusdem Sac. Congregationis decretis ab *Urbano VIII* etiam probatis *Constitutione 101.* ut etiam in tribus anni festivitibus, in quibus hujusmodi

hujusmodi Prælati Regulares baldachinum erigere possunt & pontificaliter celebrare, non tamen possint habere assistentiam paratorum in sedibus choralibus, more Canonicoꝝ Episcopo assistentium, sed illi sedere debeant in congruo loco in scabellis, ita ut aliqua constituatur differentia inter pontificales functiones Episcopi, ac istorum inferiorum Prælatorum, quibus hujusmodi prærogativæ concessæ solum videntur pro privatis solemnitatibus propriæ Ecclesiæ, non autem pro publicis, quæ totius Civitatis vel Principatus nomine ac per ipsum populum potius celebrantur, ut erat prærens.

Habebantur hæc pro veris à Sac. Congregatione, omnesque ejus Patres hujusmodi temeritatem damnabant. Sed resolutio fuit in contrarium, interdictum scilicet non subſtineri, non ex dictis Regularium fundamentis, sed ex motivo attentatorum, ac spectæ majestatis ejusdem Sac. Congregationis, attento quod his sequentis, idem Archiepiscopus vel ejus Vicarius, antequam ad interdicti promulgationem procederet, ipsam Sac. Congregationem certioraverat, Ideoque dicebatur, quod certiorato Principe, inferior magistratus sibi legavit manus, ac teneatur responsum expectare, ac alias indebitè procedit; Et quamvis cum solidis legalibus fundamentis convincenter probaretur hujusmodi attentata omninò cessare, quia ut supra dictum est, duæ erant contraventionis species, Una super usu baldachini extra tres festivitates contra formam dicti decreti ejusdem Congregationis, Altera verò super usurpatione jurium Episcopaliũ contra *rex. in dicto cap. & plantare*, quodque certioratio fuerat super prima specie, de qua ad ipsam Congregationem cognoscere pertinebat, non autem super altera, neque ex gestis in una causa inferri potest ad attentata in altera omninò diversa ex deductis per *Egid. cons. 18. Gregor. decis. 345. Merlin. decis. St. Baratti. & addem. decis. 644.* Nihilominus quia ista S. Congregationes utporè Supremum Principem repræsentantes, magis procedere solent cum motivis prudentialibus quam cum legalibus, quorum cancellis se adstrictas non esse profitentur, judicatum fuit, quod stante dicta certioratione, omninò ab ulteriori processu abſtineri debuisset, Eodemque thematico prudentialium motivorum retento, magnum dictæ resolutionis fundamentum fuit præsuppositum alicujus privatæ discordiæ vigentis inter Archiepiscopum, & Cardinalem defunctum, vel Principem ejus filium superſtitem, quodque cum iste ex prædicta causa, ipsius Archiepiscopi interventum ægreferedo, licentiam ab eo petierit hujusmodi functionem peragendi cum interventu alterius Episcopi & Prælatorum sæcularium, malè gestum videretur, hujusmodi licentiam denegando scandalo causam præbere.

**
*

Card. de Luc. de Jurisd. & Foro Compet.

PANORMITANA
P R O
ARCHIEPISCOPO.
C U M
ALIQUIBUS REGULARIBUS.

Casus discutendus in Sac. Congregatione Concilii, sed de consensu resolutus juxta votum Archiepiscopi.

De jurisdictione & potestate Duceſani in Regulares, ut quamvis inviti munus audiendi confessiones præſertim Monialium explere debeant.

Regularium electio eorumque distributio per Monasteria, in quibus tale munus exerceri debeat, an spectet ad ipsum Duceſanum, vel ad Superiores Regulares.

S V M M A R I V M.

- 1 **C**asus controversia.
- 2 **C**irca confessarios monialium jurisdictionis est Ordinarii loci etiam in Monasteriis exemptis.
- 3 De aliquibus declarationibus S. Congregationis in hæc materia.
- 4 An observantia circa electionem confessariorum commissam ab Episcopo superioribus Regularibus operetur.
- 5 De nominatione competente Magistrati seculari Ministrorum Monasterii.
- 6 Grata seu consultiva nominatio non tribuit jus.
- 7 An Episcopus possit cogere Regulares ad confessiones audiendas.
- 8 Quid tempore pestis remissivè.
- 9 Medici, Chirurgi, barbitonsores & alii coguntur ad eorum artem exercendam.
- 10 Episcopus non potest generaliter denegare omnibus Regularibus facultatem audiendi confessiones.

D I S C. XXXII.

Isponente Sac. Concil. Trident. sess. 25. de Regular. cap. 10. ut præter ordinarium monialium Confessarium, alter extraordinarius, bis, vel ter in anno offeratur, qui omnium confessiones audire debeat; Cum in hujus decreti executionem Archiepiscopus Panormitanus in illius Civitatis Monasteriis consuetis temporibus in extraordinarios confessarios deputare solitus esset plures diversarum religionum regulares in singula monasteria, prout sibi congruum videretur, distributos, singulisque annis confirmatos vel variatos, atque ut plurimum, consultius agendo, Archiepiscopi pro tempore injungere consueverint ipsis Superioribus Regularibus, ut

H bus, ut